

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve: Egy évre 10 ft. — 12. Negyed évre 2 ft. 50 kr.

Hirdetési díj: Ötvenéves hetente 5 kr. Nagyból terjedelmű, mint szöveg stb. helyi hirdetések, alkalmi hirdetések.

Si fractus illabatur orbis...

(Ha felfordulna is a világ.) A legtöbb politikai botlásnak szülőanyja volt mindig az álszemérem. Az önszeretet, hiúság, mások túlműködése rendszerint elvakítja a különben tiszta lelkiéleti igazgatóerőt.

Mert szándéka nemes, azt képzeli, hogy a cél is, melyfelé törekszik tüdő és jó. Későbbben ingadozni kezd, de a hiúság hályogot von szemére, s csak a jövőt oly varázsszínben tünteri eléje, hogy utolag megnyugszik saját bölcsességében, és a jövőtől várja megküzdésének igazolását.

Az öreg ur látni piétásuk nem engedti annak beismertését, hogy mily rettenetesen gyarló az a politikai eszmélmány, melynek összegyártásáért csinálja a haza bölcsé e nevezéssel tiszteltet meg a bizelők által.

Nem állítjuk, hogy odáig fejlődtek volna a dolgok, hol jelenleg állnak, ha politikai faktoraink mindegyike, vagy legalább többsége Deák Ferencz polgári erényeivel díszkedhetett volna, — ahhoz semmi kétség nem fér, hogy az öreg ur maga sem tekintette művét oly ne nyúl hozzám, melynek minden részét a stabilitás bevétele sánczával kelljen körülövezni, sőt világosan hirdette művének az ország jövőjébe irányuló megfelelő fejlesztését.

A legsajnosabb e mellett az, hogy nincsen kilátásunk arra, hogy e helyzet normális, békés viszonyok közt javuljon. Mert hogy ez történének, első feltétele volna, hogy a nemzet okujon szomorú tapasztalásain, s vonja el bizalmát azoktól, kik a nemzet vesztére oly rutul viszálltak vele.

A városi esend, mely hazánkban utabb hadjárata bátorítja a magoktól megfélekedett hazafiaink pesovics gyászvitteket, szomorúan jellemzi romlott társadalmunkat.

Alig egy-két kerület vett magának bátorságot képviselőjét adott szavára figyelmeztetni, a midőn az ország minden materialis érkeke feláldoztatni készült Tiszta Kálmán miniszterségéért.

Jöjjen különben, a minék jünnie kell. A nemzetnek kell fenégek kiüríteni az ürmopohárt, hogy lássa, miszerint jöjjének gyarapodása, sőt tengődése a 67-iki szövetségen belül, pium desiderium maradjon. Mily nagy elégtételt, mily megnyugtató érzelmeket táplálhat azon kis csoport, melynek semmi része nincsen a „Deák-párt” s fuzionisták tatarjárásában, kiket guny, üldözés; rágalom nem tudott letelnie a kötelesség ösvényéről.

De a guny, üldözés csak annál jobban élesíti a hazafiság szikráját, s a rágalom visszapatann azok érzékbeléről, kik hivatalos tudatával bírnak, és csak szánalommal tekinthetnek a hitvány labancseregre, mely abban lelte mindig gyönyörét, ha legjobb barátait sárral dobálhatta, s egetrázó lelkesült éljenek kiálthattott urainak.

Csak kitarítás! A tények körleíthetetlen logikája napról-napra jobban igazolja álláspontunkat. Legyen tehát jövőre is zászlónkra írva: „Si fractus illabatur orbis...”

Követni fogja e zászlót az egész ország, csak igya ki előbb fenégek a ke-sértiségek poharát. Jó orvosszer ez az álszemérem hályoga ellen.

Heđry Bódog. — A török dunai hadsereg. Rusesukból márczius 9 ról a „Pol. Corr.”-nek azt írják, hogy Fecullah hely táborok a török lovasság korszerű reorganizációjával bíztató meg. A 25 lovasvezérelt jeleneteken szaporított fog s könnyű és nehéz lovasokra osztották be. Eddig is a Duna mentén 14. Ázslában 11 lovasvezérelt van; a hadgyűmönstör parancsára még négy ezred küldték a Dunához s ezenkívül 26 új lovasvezérelt alakulása tervezett. A gyalogságot is naponta szaporították. Febr. 25. óta folyton új zászlókat érkeznek Konstantinápolyból. Az összes hadtestek készségeinek s a rendfővezérelt alá hivatnak. Török hivatalos tudósítás szerint a legközelebbi két hét múlva Varna, Rusesuk, Uniasa, Widim körül 274 000 ember lesz teljesen harcra kész állapotban.

— A törvények, melyek a török kamara első ülészakájában fogtak előterjesztést, a következők: 1. A két kamara belső szabályozása. 2. A végleges választási törvény. 3. A szejm-törvény. 4. A villajetek és közszérelt szöve új törvény. 5. A törvényhatósági törvény. 6. A hűntetőtörvény. 7. A törvényeszek szervezéséről. 8. Törvény a bírák hatásköréről, előléptetéséről és elmozdításáról. 9. A polgári tisztviselők szöve törvény. 10. A bírodalmi költségvetés. 11. Az új számszék szervezése.

A XVII. századbeli magyarok szokásai — Irta Propper N. János — (Folyt.) Egyszerű a háziasságnak és illedelemnek egyaránt megfelelő volt a XVII. században a magyar nők öltözete is. Az asszonyok rendszerint lapos ráncokban leomló rása-szoknyát viseltek, mely alul három-négy rend cipővel volt szegélyezve. Övet — az erdélyiek fekete kalárisból fűzött, — kötöttek derekukra; „kiknek jobb módjuk volt benne, ezüstpól kázzított pártá-öveket derekaikon mutogatták.” A nő mellény, saját nevén ingváll, különféle kelméből készült kinek-kinek módja szerint kivarra díszítve. Rendszint új nélküli volt. A könyökig bő, a kezük fejjig szípos, ráncos ingujjat viseltek, kútfővel kötötték össze nyakukon; az egész mellü csak a szűz végig jött divatba; mert a régi nők kesztyűket nem árultak kirakiban; jöhetett már Apór idejében a nyugati kultúr népektől eltanulták a szemérem szűzies varázsa az érzékek kábítással helyettesíteni. Lábbeli gyanánt papucs, ráncos sarkú és eszma, a közönséges nőknél főleg az utóbbi, voltak általános használatban. A főrendi asszonyok, selyemből szőtt cifra, a közposztálynak tiszta csmából való keztyűket viseltek. Ami a fejdísz illeti: a hajdon leányok ékesége a szűzies pártá volt; a pártá gyöngyökkel, gazdagabbaknál drága kövekkel volt kirakva; az erdélyi kisasszonyok fejükön kékfelet festett struc tollakat is viseltek. „Hajokat gömbölyösen csinált vassal megfordították... az kétfélel leboasztották imitt amott jöfőle gyöngyöket is felfonra elegyítették.” (Apor P. i. m. 244. l.) Különbözn közdívan volt, hogy az ifjú hajdonok kétágra fonván hajukat, vállakra ereszték alá. Az asszonyok ellenben konyra köték hajukat, a főt helyezték a csinos főtűt, melynek előzse pártá-alka volt, csipkézűt hátsó részre pedig a kontyotakartá. A fátvót az előlélek hőlgyek s leányok egyaránt viseltek. Uten azonban a férfiakhoz hasonló prémes sítveggel fűtött fejüket. Egyik legelsőbb része volt a XVII. századbeli nők öltözetének a palást, melyet magukra ünnepélyes alkalomok, temetések alkalmával a egyáltalán házon kívül öltöttek. Nyuszt, nyest, petymeg szőrmével volt bélelve a sima vagy virágos bársony vagy selyem-kelme, mely a palást anyagát képezte; nyakukon drága kámpes, vagy esz tartó tatyba; s redőli, méltósággal teljesen gördültek alá a bokáig...

— A MAGYAR FŐVÁROSBÓL. Trefert Ágost, közoktatási miniszter néhány nap óta agyban fekvő beteg. Hamis husz krajárosok a fővárosban a hamis husz krajárosok csoportjában a rannak terjedve. Liszt Ferencnek azon egyfelé által, melyeknek járára hangversenyt tartott egy eszt. banérszoros nyújtást által. Két hűlő fog legközelebb a keresési temetőből kiánsított a fenyő tör. szék által boncolás végett. Hogy többé így eset elő ne forduljon a körházi igazgató utasított, hogy az orvosok sérülés okából közhízi ápolás alá fűlve s ott elhalt egének hullát az elemelés előtt mindenkör boncoltassák fel.

— A törvények, melyek a török kamara első ülészakájában fogtak előterjesztést, a következők: 1. A két kamara belső szabályozása. 2. A végleges választási törvény. 3. A szejm-törvény. 4. A villajetek és közszérelt szöve új törvény. 5. A törvényhatósági törvény. 6. A hűntetőtörvény. 7. A törvényeszek szervezéséről. 8. Törvény a bírák hatásköréről, előléptetéséről és elmozdításáról. 9. A polgári tisztviselők szöve törvény. 10. A bírodalmi költségvetés. 11. Az új számszék szervezése.

VIDÉK. — A „Debreczeni” levelezés. T. szerkesztő ur! A „Debreczennek” f. é. 47-ki számában Er-Mihályfalváró rendez levelező név alatt közzétett cikkem egy részének következtetését, — saját becsületem, hivatalos állásom, s az igazság érdekében, — bátor vagyok saját újtán nyilvánosságra hozni, a végből, hogy a felett a n. é. olvasó közönség is véleményét is leírték mondasson. Mielőtt ugyan a dologra térnék, jónak látom említeni cikkemnek azon részét, mely mit a casus történt a dolog világos voltáért szörel szóra utolag közölni; mely is ilyen formán hangzott: Közbiztonságunkról szöve nem hazudok, ha azt mondom, hogy az a leggyalóbb és legszánalomra méltóbb állapotban létezik, a mennyiben csak nem minden álmainkból felbredésünkre azt kell hallanunk, hogy most ennek, mihi amannak házat ratolták ki, különféle utakon és módokon; a szárnyas majorságnak eszengetése pedig plane, már éjjeli rend, és mindezeknél az illető örködő közegek dícséretére legyen mondvá az a dícső dolog, hogy a tetettek közre kerülése sehoggy sem sikerül, de ha mégis megtörténik legalább egy oly tyukcsiszár félenek az elcsépe, oly szigorúan büntetnek, hogy egy vagy két napig hűvösön tartják, s akkor szabadon bocsátván, azt mondják neki „menj fiam élelmedet keresni” — Ennyi az egész — mely hogy igaz, csaknem az egész Mihályfalva által.

— A tény tehát ez: A f. é. 8-án délután 2 óra tájban a Nsg. Geneszy Ferencz ur tisztartójához Jazkovich Sándor urhoz mentem bizonyos dolgaim végett. s oda meneteltemkor ott találtam a székellyhídi járás eszenbirtosát Baranyi Gézá, ki is — még le sem ütem — elég illetlen aristocratiussággal gőggel kezdte töltem. — hogy nem tudom e ki a „Debreczennek” Mihályfalváró rendez levelező név alatti zűgfirkasza? — mire az válaszolom, hogy innen szöholt irni, egyik is másik is, hébe hoba magam is. De a mai lapbanni ezeket kirta? kérdéze torább; mire ismét válaszolom hogy azt bizony én írtam; ebből aztán vita fejlődött ki közöttünk, — melyből — hogy a n. é. olvasó közönség túrelmét hosszasan ne vegyem igénybe, — annyit közölök, hogy minden képpen csak hogy belém kaperzskodhassék, azt állítottam, hogy ő bizony a rendfőnök azon cikkem által ő bizonyan meg van sörve; megjegyzendő hogy az egész vita alatt higgadtan beszéltem, ekkor is higgadt vérel mondom, hogy én sértést reá nézve benne nem látok, de ha sörve érzi magát, kérszen sörélméret orvoslato. De ő nem, hanem nemelen haragra lobbanva felugrik ülőhelyéből, s a szöhaba fel s alá örült módon szöladóval gyalogoztat isteni káromlások közt mindendöle hozzan nem illő aljas, csak is ő fölé telhető piszkos eziméket ruházzán rám, felém fordul, s azt mondja ilyen ember nem méltó, hogy vele párbalyt vívják! hanem ez (pof) az övé, mely tellegességre csakugyan nem számitván a házi ur közötti temert, s őt gyalogoztat magaviselőtetéért rendre utasította, mely rendre utasítás után gyönyörű tetteért engedelmet kérve a házi úrtól, birtelen eltávozott.

— A tény tehát ez: A f. é. 8-án délután 2 óra tájban a Nsg. Geneszy Ferencz ur tisztartójához Jazkovich Sándor urhoz mentem bizonyos dolgaim végett. s oda meneteltemkor ott találtam a székellyhídi járás eszenbirtosát Baranyi Gézá, ki is — még le sem ütem — elég illetlen aristocratiussággal gőggel kezdte töltem. — hogy nem tudom e ki a „Debreczennek” Mihályfalváró rendez levelező név alatti zűgfirkasza? — mire az válaszolom, hogy innen szöholt irni, egyik is másik is, hébe hoba magam is. De a mai lapbanni ezeket kirta? kérdéze torább; mire ismét válaszolom hogy azt bizony én írtam; ebből aztán vita fejlődött ki közöttünk, — melyből — hogy a n. é. olvasó közönség túrelmét hosszasan ne vegyem igénybe, — annyit közölök, hogy minden képpen csak hogy belém kaperzskodhassék, azt állítottam, hogy ő bizony a rendfőnök azon cikkem által ő bizonyan meg van sörve; megjegyzendő hogy az egész vita alatt higgadtan beszéltem, ekkor is higgadt vérel mondom, hogy én sértést reá nézve benne nem látok, de ha sörve érzi magát, kérszen sörélméret orvoslato. De ő nem, hanem nemelen haragra lobbanva felugrik ülőhelyéből, s a szöhaba fel s alá örült módon szöladóval gyalogoztat isteni káromlások közt mindendöle hozzan nem illő aljas, csak is ő fölé telhető piszkos eziméket ruházzán rám, felém fordul, s azt mondja ilyen ember nem méltó, hogy vele párbalyt vívják! hanem ez (pof) az övé, mely tellegességre csakugyan nem számitván a házi ur közötti temert, s őt gyalogoztat magaviselőtetéért rendre utasította, mely rendre utasítás után gyönyörű tetteért engedelmet kérve a házi úrtól, birtelen eltávozott.

— A tény tehát ez: A f. é. 8-án délután 2 óra tájban a Nsg. Geneszy Ferencz ur tisztartójához Jazkovich Sándor urhoz mentem bizonyos dolgaim végett. s oda meneteltemkor ott találtam a székellyhídi járás eszenbirtosát Baranyi Gézá, ki is — még le sem ütem — elég illetlen aristocratiussággal gőggel kezdte töltem. — hogy nem tudom e ki a „Debreczennek” Mihályfalváró rendez levelező név alatti zűgfirkasza? — mire az válaszolom, hogy innen szöholt irni, egyik is másik is, hébe hoba magam is. De a mai lapbanni ezeket kirta? kérdéze torább; mire ismét válaszolom hogy azt bizony én írtam; ebből aztán vita fejlődött ki közöttünk, — melyből — hogy a n. é. olvasó közönség túrelmét hosszasan ne vegyem igénybe, — annyit közölök, hogy minden képpen csak hogy belém kaperzskodhassék, azt állítottam, hogy ő bizony a rendfőnök azon cikkem által ő bizonyan meg van sörve; megjegyzendő hogy az egész vita alatt higgadtan beszéltem, ekkor is higgadt vérel mondom, hogy én sértést reá nézve benne nem látok, de ha sörve érzi magát, kérszen sörélméret orvoslato. De ő nem, hanem nemelen haragra lobbanva felugrik ülőhelyéből, s a szöhaba fel s alá örült módon szöladóval gyalogoztat isteni káromlások közt mindendöle hozzan nem illő aljas, csak is ő fölé telhető piszkos eziméket ruházzán rám, felém fordul, s azt mondja ilyen ember nem méltó, hogy vele párbalyt vívják! hanem ez (pof) az övé, mely tellegességre csakugyan nem számitván a házi ur közötti temert, s őt gyalogoztat magaviselőtetéért rendre utasította, mely rendre utasítás után gyönyörű tetteért engedelmet kérve a házi úrtól, birtelen eltávozott.

A „DEBRECZENI” TÁRSZAJA. Falusi életképek a régi jó világból. Ista Cs. család Péter. (Folytatás) Egyszer csak Eperjesen meg jelenik egy négy lovas hintó melyből tekintetes Kakas Márton ur az öreg atyus a fiatalnak az apja szült ki az X. végéigében. Eregy Miska szölt luszárjához azonnal keresd fel a famat Marczit, s rögtön jöjjen elélem. Miska haszá, rendbe szövévén magát rögtön ment a törvényeszekhez, a királyi tábla épületében, s ott a portástól meg kérdézevén hol és merre lakik tekintetes ifjú Kakas Márton ur királyi táblai esküdt: — utasítást vett, s ment oda ahol volt.

hanem a mint meg látta a szép mézárós leányt, elmeredt szemé szája, megállott, bámult, azt nem tudta fu e vagy leány annyira el volt tölle bajbaja. Midőn esztán magához jött, be ment a mellék szöhabá, s mintha parancsolták volna annak a szép angyal Gizellának megfogta a kezét, össze vassza esökölte, s azután meg Marczit urf felé fordulva mondvá, jöjjen az urf hámar, mert itt van a tekintetes uram, épp most érkezünk. Marczit tudta, hogy itt a válás perze örökre, s nem tekintve senkit Gizellát meg ölelte, esökölte, tartósan és érzelmel, — és avval el vált tölle örökre. Rónászeki, Kakas Márton távoztával Eperjesről sürűbben jelent meg a Schweinschleht Nepomuk házában, s alig telt el egy hét vagy kettő, ők boldog férj és feleség levének — tudniillik a szép Gizella és Rónászeki. Boldog házasságuk első évében született, idő előtt egy gyönyörű szép fiuk — kit Gyulának kereszteltek, ugyan az a Gyula a ki

most pár pillanattal előbb érkezett s a ki oly szép és ügyes huszár fő hadnagy. Gyulának az édes atyja, igen jeles kitűnő tehetséges hivatalnok lett a megyének s néhány év múlva királyi táblai ülnökké nevezetett ki, mely díszes hivatalát jelenleg is folytatja. Egészesen jól fel hízott szép s köztisztviselőben álló gazdag polgára még e mellé Eperjes városának. A hajdon szép Gizella vonásain látszanak bizonyos el rejtett fájdalom jelei, és korához képest nagyon meg vénült — mindég komoly s magába zárkózott, s egyedül öröme életének Gyula fia, kit a rajongásig szeret, s kit ha közelében láthat magának, egész felvilágoztatik — s a mult édes emlékei tündérek fel kelében, melyek bár régiek mégis úgy tetelkenek mint ha most történtenek volna. Kakas Márton urnak szeméiből megeredt könnyesépek, tehát midőn Gyula főhadnaggyot meg látta, azon édes eseményekre való visszaemlékezés gyöngyéi valának, melyek el volt vagy 23 évvel történtenek és voltak fo-

lyamatban, s most midőn Gyulát családja körében láthatja, nagyon boldognak érzi magát. Rónászeki Gyula huszár főhadnagy ki létét, s Kakas Márton ur exaltációjának okát ismervé, térjünk oda a hol a csinos Gyula fő hadnagy mulatgató a leányokat. Kondor Miska, igen el van foglalva Mari kisasszonnyal s valami kis anedotia formát becsült el neki a collegiumi életből, a szép leány szeméi csillámszám mint a brilliánt s minden szót magává tesz. Ha nem a mi főhadnagynak sem maradt ráz nélkül, s a szép Kati kisasszony körűl forgóldott, beszélt egy mást a városi élet-ről, a katonai dolgokról — a többiek közt el beszélte, hogy regementjük most erre a vidékre jött s a staab Sáros-Patakon van, a hol ő is el van szállásolva, s mily boldog, hogy Kakas falva csak egy jó lovasúrsra van Pataktól, — s még boldogabb azon édes reményben, hogy ha máskor is alkalmatlan nem lesz — többször is látogatást teend, s t. b. (Folyt. köv.)

lyamatban, s most midőn Gyulát családja körében láthatja, nagyon boldognak érzi magát. Rónászeki Gyula huszár főhadnagy ki létét, s Kakas Márton ur exaltációjának okát ismervé, térjünk oda a hol a csinos Gyula fő hadnagy mulatgató a leányokat. Kondor Miska, igen el van foglalva Mari kisasszonnyal s valami kis anedotia formát becsült el neki a collegiumi életből, a szép leány szeméi csillámszám mint a brilliánt s minden szót magává tesz. Ha nem a mi főhadnagynak sem maradt ráz nélkül, s a szép Kati kisasszony körűl forgóldott, beszélt egy mást a városi élet-ről, a katonai dolgokról — a többiek közt el beszélte, hogy regementjük most erre a vidékre jött s a staab Sáros-Patakon van, a hol ő is el van szállásolva, s mily boldog, hogy Kakas falva csak egy jó lovasúrsra van Pataktól, — s még boldogabb azon édes reményben, hogy ha máskor is alkalmatlan nem lesz — többször is látogatást teend, s t. b. (Folyt. köv.)

Advertisement for various goods and services, including 'DANIEL', 'SANTÉ', and 'ZABO ISTVAN'. It lists prices for items like '25 palack 14 ft. 60 kr.', '10 palack 14 ft. 60 kr.', and '10 palack 14 ft. 60 kr.'. It also mentions 'ZABO ISTVAN ur' and 'ZABO ISTVAN ur'.

